Collegevoorstel

Onderwerp	portefeuillehouder: Bob Vostermans
Resultaten veiligheidsmonitor 2019	afdeling/team: Algemene Zaken / Algemeen Juridische Zaken/Communicatie opsteller: Imke Palmen datum vergadering: 17 november 2020 zaaknummer: 0889223330

Samenvatting

In het integraal veiligheidsplan 2019-2022 staat opgenomen dat de gemeente Beesel deel neemt aan de tweejaarlijkse Veiligheidsmonitor. Dit is een bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap. In 2019 heeft de gemeente Beesel voor de eerste keer deelgenomen. De definitieve resultaten hebben we in juli 2020 ontvangen. Hieruit blijkt dat het veiligheidsgevoel van onze inwoners over het algemeen positief ervaren wordt. Alle resultaten zijn zowel gemeentebreed als kern-specifiek terug te vinden in de monitor. Zoals in het integraal veiligheidsplan 2019-2022 is vastgelegd, zullen we de resultaten gebruiken als input om prioriteiten en beleid waar nodig aan te passen.

Voorstel / advies

Wij stellen u voor om:

1.De resultaten van de Veiligheidsmonitor Beesel 2019 ter kennisname aan te nemen.

2.De resultaten te gebruiken om het veiligheidsgevoel van de inwoners van de gemeente Beesel te behouden en te vergroten door o.a. extra aandacht te geven aan thema's die tot onveilige gevoelens leiden, zoals te hard rijden, hondenpoep en een tekort aan sociale cohesie.

3. Niet structureel deel te nemen aan de Veiligheidsmonitor en in 2021 af te zien van deelname.

4. De resultaten uit de veiligheidsmonitor 2019 en de voorgenomen acties n.a.v. de resultaten, ter kennis te brengen van de raad middels bijgevoegde concept-RIB

Beslissing BenW

voorstel 1:

voorstel 2:

voorstel 3:

voorstel 4

Pagina-einde

Toelichting BenW-nota

1. Aanleiding

In het integraal veiligheidsplan (IVP) gemeente Beesel 2019-2022 staat dat de gemeente Beesel deelneemt aan de tweejaarlijkse "Veiligheidsmonitor". In 2019 heeft de gemeente Beesel hier voor de eerste keer aan deelgenomen. Er zijn middels een steekproef 1597 enquêtes naar inwoners verzonden, waarvan er 858 zijn ingevuld.

2. Doelstelling

Doel van deelname aan deze veiligheidsmonitor, is het verkrijgen van een beter beeld van de subjectieve veiligheidsbeleving van onze inwoners. Met de verzamelde input over veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap, heeft de gemeente een beter inzicht in (on)veiligheidsgevoelens en situaties die daaraan ten grondslag liggen.

3. Uitgangssituatie

In de gemeente Beesel is niet eerder een grootschalig onderzoek gedaan naar de subjectieve veiligheidsgevoelens van de inwoners. In de ambitieagenda van de raad staat o.a. : 'Waar mogelijk zetten we samen met onze inwoners en partners (zoals politie, brandweer en Veiligheidsregio) in op het vergroten van het veiligheidsgevoel in onze samenleving. We verdiepen ons in de middelen die daarvoor geschikt zijn'. In het IVP 2019-2022 hebben we deze ambitie doorvertaald naar deelname aan en gebruikmaken van de tweejaarlijkse Veiligheidsmonitor.

4. Rol gemeente

Wij zijn verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid in de gemeente. Door uitvoering van het IVP, zorgen we ervoor dat inwoners, ondernemers en bezoekers veilig kunnen wonen, werken en recreëren in onze gemeente.

5. Toelichting

Eerste conclusie op basis van het rapport

Het grote veiligheidsmonitor-onderzoek wat in 2019 heeft plaatsgevonden, kwam voort uit ambities van de raad en het integrale veiligheidsplan 2019-2022. De steekproef is op een degelijke manier vormgegeven, waardoor deze als representatief kan worden gezien. Het onderzoek heeft de gemeente daardoor een goed beeld gegeven van de gevoelens van onze inwoners op het vlak van veiligheid. De resultaten uit de monitor kunnen dan ook goed als naslagwerk worden gebruiken.

We concluderen dat het onderzoek bevestigd wat we zelf al dachten te weten; gelukkig is er binnen de gemeente Beesel geen sprake van ernstige onveiligheidsproblematieken. Uiteraard zijn er zeker wel verbeterpunten.

Inhoud van het rapport

In de monitor worden 7 thema's inhoudelijk besproken en geanalyseerd. De uitkomsten worden zowel gemeente-breed als kern-specifiek toegelicht in de monitor. De resultaten worden daarnaast vergeleken met referentiegebieden (het politie basisteam Venlo-Beesel, de Veiligheidsregio Limburg-Noord en het gehele land).

1. Leefbaarheid woonbuurt

Men is over het algemeen positief over de leefbaarheid van de woonbuurt, en de sociale cohesie is bovengemiddeld hoog. Een tiende van de inwoners vindt dat de buurt is achteruitgegaan in het afgelopen jaar. In vergelijking met de ons omringende gemeenten, zijn de inwoners positief over het functioneren van de gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. Van de drie kernen, scoort Beesel het beste op het vlak van leefbaarheid (vooral op het vlak van sociale cohesie/leefbaarheid algemeen), daar waar de kern Reuver juist slechter scoort (vooral op het vlak van sociale cohesie en buurtontwikkeling).

2. Overlast in de buurt

In 2019 ervaarden inwoners van Beesel de meeste fysieke overlast door hondenpoep; andere vormen van fysieke verloedering zorgen voor minder overlast. Sociale overlast (op het vlak van bijvoorbeeld buurtbewoners, rondhangende jongeren en horecagelegenheden) komt in Beesel minder voor dan in de referentiegebieden. Er wordt minder verkeersoverlast ervaren dan in referentiegebieden, maar men geeft wel aan dat ze het belangrijk vinden dat van alle typen overlast, de overlast van te hard rijden het eerste aangepakt zou moeten worden. Zowel in de kern Beesel als Reuver wordt dit als belangrijkste buurtprobleem genoemd. Op plek twee staat bij beide kernen hondenpoep. In de kern Offenbeek staat hondenpoep op 1 en te hard rijden op 2. Op de derde plek noemen Reuver en Beesel beide parkeerproblemen, Offenbeek noemt 'andere vormen van overlast'. Het valt op dat de kern Reuver op het vlak van overlast in de buurt vooral slecht scoort op het vlak van verkeersoverlast. Offenbeek scoort dan weer slechter op het vlak van fysieke verloedering.

3. Veiligheidsbeleving

Inwoners van de gemeente Beesel voelen zich minder vaak wel eens onveilig in de woonbuurt en in het algemeen, dan inwoners in referentiegebieden. Daarnaast hebben minder inwoners het idee dat er criminaliteit in de buurt plaatsvindt ten opzichte van de referentiegebieden. Derhalve schatten inwoners van Beesel de kans om slachtoffer te worden van delicten (zoals inbraak en mishandeling) lager in. Als rapportcijfer voor de veiligheid in de woonbuurt, wordt een 7,6 gegeven. De veiligheidsbeleving wordt in de kern Reuver het slechtste ervaren, vooral op het vlak van de ervaren (on)veiligheid van

de buurt waarin men zelf woont. In alle kernen geven de inwoners aan dat ze plekken waar groepen jongeren rondhangen, het vaakst onveilig vinden.

4. Slachtofferschap

1 op de 8 inwoners geeft aan slachtoffer te zijn geworden van traditionele criminaliteit, 1 op 10 van cybercriminaliteit. Het percentage inwoners dat slachtoffer is geweest van geweld is vergelijkbaar met de referentiegebieden. Bedreiging is het meest voorkomende geweldsdelict. Ook vandalisme komt in Beesel ongeveer in gelijke mate voor als gemiddeld in de referentiegebieden. Het slachtofferschap van vermogensdelicten (zoals fietsdiefstal of woninginbraak) is in Beesel lager dan de referentiegebieden. Het slachtofferschap lijkt in Reuver hoger te liggen dan in de kernen Beesel en Offenbeek.

5. Verdachte situaties

Er is over 17 verdachte situaties in de buurt gevraagd of deze voorkomen of dat respondenten dit vermoeden. Er is een duidelijk verschil tussen uitingen van traditionele criminaliteit (woninginbraken, fietsdiefstal en vernieling), en minder zichtbare vormen van criminaliteit (zoals fraude, hennepteelt en vuurwapenbezit). Deze vragen heeft de gemeente Beesel zelf toegevoegd, om een beeld te krijgen van wat mensen afweten van ondermijning, en hoe ze dit ervaren. Traditionele criminaliteit wordt vaker gezien of vermoed door inwoners van Beesel. En wanneer een inwoner een woninginbraak, fietsdiefstal of vernieling ziet of vermoedt, dan wordt hiervan vaker melding gedaan dan bij minder zichtbare vormen van criminaliteit. Inwoners van alle kernen geven aan dat ze woninginbraak de belangrijkste van de 17 verdachte situaties vinden.

6. Preventie

Ten opzichte van de referentiegebieden treffen inwoners van Beesel meer maatregelen om criminaliteit te voorkomen. Dit geldt voor zowel socio-preventieve maatregelen (zoals het meenemen van waardevolle spullen uit de auto en het stallen van de fiets in een bewaakte fietsenstalling), als voor techno-preventieve maatregelen getroffen in en om het huis.

Op het vlak van buurtpreventie, zien we dat in vergelijking met Nederland, inwoners vaker bekend zijn met Burgernet, maar juist minder vaak dan gemiddeld gebruik maken van WhatsApp buurtpreventie. Op sociaal-preventief vlak scoort de kern Offenbeek het minst goed.

7. Burgers en Politie

Het aantal inwoners van Beesel dat in de afgelopen twaalf maanden contact heeft gehad met de politie (1 op de 6), ligt gelijk aan het landelijk gemiddelde. Dit contact ontstaat negen van de tien keer op initiatief van de burger en vindt vaak persoonlijk plaats. De tevredenheid over het contact met de politie ligt hoger dan het landelijk gemiddelde. Een kwart van de inwoners van Beesel is tevreden over het algemene functioneren van de politie in de woonbuurt; dit ligt iets onder het landelijk gemiddelde. 54% van de inwoners is het eens met de stelling dat je de politie te weinig in de buurt ziet.

Benchmark

Een samenvattende benchmark stelt dat inwoners van de gemeente Beesel erg tevreden zijn over het functioneren van de gemeente. Het gevoel van veiligheid ligt iets boven het landelijk gemiddelde. Wellicht hangt dit samen met het gegeven dat men in Beesel

minder vaak slachtoffer wordt dan gemiddeld in Nederland. Daarnaast ervaren inwoners van Beesel minder overlast en geven zij hogere waarderingen voor de leefbaarheid in de buurt. Men heeft minder vaak contact met de politie dan gemiddeld in Nederland, maar is over het algemeen wel positief hierover.

Wat gaan we doen met de resultaten?

Op basis van de resultaten constateren we dat er geen problemen spelen waar wij nog niet van op de hoogte zijn. Belangrijk is uiteraard om de positieve zaken vast te houden, en ook aan onze inwoners te laten zien dat het goed gaat op het vlak van veiligheid(sgevoelens).

Echter is er natuurlijk altijd ruimte voor verbetering. We (concreet de collega's betrokken bij de thema's veiligheid, verkeerd, milieu, handhaving en welzijn) willen daarom in de komende periode (blijven) focussen op die gevoelens/ervaringen die specifiek naar voren komen:

- Verkeer: te hard rijden is volgens de respondenten binnen alle kernen een knelpunt. Aanvullend is er in de kern Reuver aandacht nodig voor parkeerproblemen;
- Hondenpoep is in het kader van fysieke verloedering een irritatie in alle kernen;
- Sociale cohesie en buurtontwikkeling zijn in de kern Reuver minder dan in de andere kernen;
- Hangplekken van jeugd worden als onveilig gezien, vooral in de kern Reuver.

Verkeer

Op het gebied van verkeer en vervoer is de gemeente op het moment bezig om de verkeersveiligheid te verbeteren. Er wordt op verschillende locaties rondom het centrum in Reuver snelheden gemeten in verband met het onderzoek naar de beleving in het centrum. De parkeerproblemen in en rondom centrum Reuver worden geanalyseerd en meegenomen in het nieuwe centrumplan.

Echter merkt de afdeling verkeer op dat te hard rijden met name een gedragsprobleem is, dat veelal wordt veroorzaakt door onze eigen inwoners. Als gemeente proberen we dit zoveel mogelijk te voorkomen door snelheidsremmende maatregelen en een passende weginrichting. Echter is niet alles af te dwingen door maatregelen of de weginrichting, dus hard rijden zal blijven voorkomen. We willen ons daarom in de komende periode gaan verdiepen in manieren waarop we de inwoners/bestuurders bewuster kunnen maken van de gevaren, irritaties en gevolgen van te hard rijden.

In de driehoek (Gemeente-politie-OM) en het lokale overleg politie is door de burgemeester aandacht gevraagd voor de ervaren problematiek. Dit heeft in de afgelopen tijd al geresulteerd in enkele snelheidscontroles door de politie. Deze zullen ook in de komende periode blijven plaatsvinden. Hierbij wordt opgemerkt dat de politie niet controleert in 30km zones.

Hondenpoep

Overlast door hondenpoep is uiteraard hartstikke vervelend. Het zorgt voor een verloederd straatbeeld, kan stankoverlast met zich meebrengen, en kan zorgen voor een beduidend minder prettige wandeling door de straat.

Deze problematiek is natuurlijk niet uniek voor de gemeente Beesel. Daarnaast is deze problematiek natuurlijk ook niet nieuw voor de gemeente Beesel. In de afgelopen jaren is er

al van alles geprobeerd: vlaggetjes in de hondenpoep steken, met verfsjablonen op de grond baasjes bewust maken van de problematiek, het plaatsen van meer dan voldoende depodogs.

Ook hier bemerken we weer dat de problematiek vooral met gedrag van eigen inwoners te maken heeft. Zolang men zich niet verantwoordelijk voelt, zal bij een select gezelschap het beeld blijven bestaan dat zij de uitwerpselen van hun hond niet hoeven op te ruimen. Handhaven op deze problematiek is erg lastig en tijdrovend: er zou oftewel sprake moeten zijn van een heterdaadconstatering, oftewel buurtbewoners zouden al specifieke namen/kenmerken moeten gaan doorgeven van personen die de hondenpoep niet opruimen. Handhaving zou deze personen dan enkel kunnen aanspreken op het gedrag, maar kan verder geen stappen ondernemen.

Ook met betrekking tot deze problematiek willen we in de komende periode (nogmaals) bekijken hoe we hondenbaasjes bewust kunnen maken van de ervaren overlast, en welk handelingsperspectief we mogelijk kunnen geven aan personen die de overlast ervaren. We hebben niet de illusie dat we iedere drol uit het straatbeeld verwijderd krijgen, maar kunnen ook niet voorbijgaan aan het feit dat hondenpoep een behoorlijk grote ergernis vormt voor een groot deel van onze inwoners.

Sociale cohesie

Op het vlak van sociale cohesie en buurtontwikkeling lijkt er vooral in de kern Reuver nog winst te behalen. Het gaat hierbij vooral om de mate waarin inwoners zichzelf en anderen in betrokken vinden bij de buurt. Het is natuurlijk niet onlogisch dat deze cohesie in Reuver lager ligt dan in bijvoorbeeld Beesel. Als grootste kern en centrum van de gemeente, is hier sprake van meer anonimiteit en wellicht ook voor een deel van de bewoners minder behoefte aan contact met de buurt. Daarnaast is meer of mindere mate van sociale cohesie ook zeker weer verschillend in verschillende wijken binnen de kern Reuver; ook hier zijn straten/wijken waar men wel meer betrokken is.

We willen gaan kijken welke rol het kernoverleg Reuver hierbij kan en wilt spelen. We zijn ervan overtuigd dat er al veel winst valt te behalen als men zijn/haar buren kent, men elkaar groet in het voorbijgaan en men elkaar ook durft aan te spreken om ideeën of overlast te bespreken. Ook hier zijn we weer van mening dat de verandering door de inwoners zelf zal moeten worden uitgedragen. Maar als gemeente faciliteren we plannen daarover natuurlijk graag. We gaan nog eens goed op een rij zetten welke initiatieven we allemaal al hebben op het vlak van sociale cohesie, hoe we die wellicht beter neer kunnen zetten, en wat mogelijk nog mist.

We zijn ervan overtuigd dat een buurt waarin men elkaar kent, helpt en durft aan te spreken, de veiligheidsgevoelens en het vertrouwen toenemen.

Onveilige plekken

De respondenten van de monitor gaven aan vooral plekken waar jongeren hangen als onveilig te ervaren. Dat gevoel is begrijpelijk. Veelal maken jongeren en voorbijgangers geen contact met elkaar, en vaak is er ook onbegrip over elkaars referentiekader. We willen, in samenwerking met de jongerenwerker, politie, boa’s en uiteraard de jongeren en de overige inwoners zelf, kijken naar hoe we dit gevoel kunnen verminderen.

‘Hangen’ is op zichzelf namelijk helemaal niet verkeerd, en het is ook hartstikke begrijpelijk dat jeugd op zoek gaat naar een fijn plekje buiten om bij elkaar te zijn. Echter is het natuurlijk niet de bedoeling dat er overlast wordt veroorzaakt. Afval achterlaten is onnodig, net als dat

er vanuit de jongeren best begrip mag worden gevraagd voor het feit dat geluidsoverlast in de late uurtjes zeer vervelend is. Door begrip voor elkaar te hebben, en vooral ook open te staan voor een gesprek met elkaar, kunnen onveilige gevoelens naar onze mening behoorlijk worden verminderd. We gaan op zoek naar constructieve samenwerking in plaats van repressief optreden.

Advies voor komend jaar

De resultaten van de Veiligheidsmonitor zijn een bevestiging van het beeld dat we al hadden. Dat is prettig, en de resultaten kunnen gebruikt worden als waardevol naslagwerk wat ons een goed beeld geeft van de veiligheidsgevoelens van onze inwoners in de huidige situatie. Echter, gelet op de kosten van ca. € 13.000 bij deelname, vinden we de meerwaarde van de Veiligheidsmonitor te beperkt.

De Veiligheidsmonitor is een tweejaarlijks onderzoek. Het volgende onderzoek vind plaats in 2021. We adviseren u om hier niet aan deel te nemen. Wanneer we in de toekomst wel weer deel willen nemen aan de Veiligheidsmonitor, is dit uiteraard mogelijk. Incidentele deelname over enkele jaren kan interessant zijn om te toetsen of de hierboven beschreven plannen de veiligheidsgevoelens hebben verbeterd.

6. Visie Blij in Beesel

Fijn wonen

Dit voorstel past binnen de visie Blij in Beesel voornamelijk bij het thema 'Fijn wonen': om fijn te kunnen wonen, is het o.a. belangrijk dat je je veilig voelt. Daarnaast zijn er ook raakvlakken met bijvoorbeeld de thema's 'dorp' (we hebben specifiek per kern gekeken hoe de beleving is) en 'jong' (inwoners vanaf 15 jaar oud zijn gevraagd de enquête in te vullen).

7. Integrale afstemming

Dit voorstel is afgestemd/opgesteld in overleg met collega’s handhaving, milieu, verkeer en welzijn, gezien de uitvoering van de plannen impact heeft op hun werkzaamheden.

2. Financieel

Gezien de gekozen acties vooralsnog voornamelijk focussen op bewustwording, gaan wij er vanuit dat opvolging van deze punten geen opvallende financiële consequenties zal hebben. Uitvoering van acties zal worden gefinancierd uit bestaande budgetten.

3. Juridisch

N.v.t.

4. Risico’s

Wanneer we als gemeente niets/te weinig doen met de resultaten van de veiligheidsmonitor, geven we de inwoners die we gevraagd hebben input te geven, het gevoel dat ze niet gehoord worden. Het is daarom belangrijk om hier proactief mee aan de slag te gaan.

Keerzijde van het vragen van meningen over veiligheid en veiligheidsgevoelens, is de kans dat men niet goed genoeg weet wat er allemaal speelt op het vlak van veiligheid. Het is onrealistisch om van overlast van hondenpoep een topprioriteit te maken binnen het veiligheidsbeleid, wanneer er andere zaken spelen van groter belang, ook al zien/ervaren de inwoners van onze gemeente dat mogelijk anders. Zaken zoals onveiligheid achter de voordeur (mishandeling, bedreigingen e.d.) en ondermijning (criminaliteitsvormen die voor de inwoner zo goed als onzichtbaar zijn en (ook op basis van de monitor) momenteel nog niet als een probleem worden gezien door diezelfde inwoners) zijn van wezenlijk belang, en zullen dus voorgaan op het vlak van prioritering. Het is belangrijk dat we dit goed duiden richting de gemeenschap. We zullen een goede balans moeten zien te vinden tussen de behoeften op basis de veiligheidsgevoelens van de inwoners, en de feitelijke zaken die spelen op het vlak van veiligheid.

5. Communicatief (denk aan: Gemeente Info, pers, website, klantenbalie)

Wanneer met de plannen zoals hierboven beschreven wordt ingestemd en de gemeenteraad op de hoogte is gebracht middels bijgevoegde concept RIB, geven we via de Gemeente Info en Social Media aandacht aan de resultaten van de veiligheidsmonitor en de vervolgstappen die we nemen naar aanleiding daarvan.

8. Toegankelijkheid

N.v.t.

9. Duurzaamheid

n.v.t.

Bijlagen

1. Rapport 'Veiligheidsmonitor gemeente Beesel 2019'

2. Tabellenboek behorende bij het rapport 'Veiligheidsmonitor gemeente Beesel 2019'

3. Vragenlijst/enquête zoals inwoners deze toegezonden hebben gekregen in 2019.

4. Concept RIB